

ikke skønne Ord om Folkekirkens Præster. Jeg behøver ikke at citere; mange har vel endnu en Erindring derom. For Vilhelm Beck vilde det have staaet som en vanvittig Tanke, at disse Folkekirkpræster, som han beegnedede paa en alt andet end ærbødig Maa-de, skulde have privilegeret Valgret og være selvskrævne Vælgere; og at man skulde ordne det saaledes, at der stilledes saa mægtige Krav til Majoriteten, at hans lille Flok for en Menneskealder vilde være udelukket fra at faa Indflydelse paa Bispevalget. Han tænkte sig ikke, at der vilde komme en Tid, da den var blevet saa stor, at den maaske sammen med andre store Flokke kunde alliere sig til Samling om en Kompromiskandidat.

Jeg maa for øvrigt her ligesom ved Punktet om Valgret og Valgpligt — saa kan jeg fatte mig saa meget kortere — henvise til Bemærkningerne i det kirkelige Udvalg. For Valgrettens og Valgpligtens Vedkommende henviser jeg til Side 46, hvor et ikke ubetydeligt Mindretal, J. Appel, Hans Appel, Bjerre, Iversen, N. A. Larsen, Terkelsen og Thøstesen — altsaa ogsaa to sønderjydske Landmænd — holder skarpt og bestemt paa, at Valgret skal følge med Skattepligt, at alle Medlemmer af Folkekirken skal have Valgret. For Bispevalgets Vedkommende henviser jeg til S. 158, og der kunde jeg næsten have Lyst til at læse op, hvad et Mindretal, Hans Appel med flere, udtaler. Jeg finder desværre ikke Jacob Appels Navn der — det er vel ikke en Trykfejl? Vi har til den sidste Side af denne kirkelige Betænkning faaet tilføjet en blaa Lap, som er meget betydningsfuld, idet den nemlig viser, at Undervisningsminister Appels Navn er udfaldet paa en hel Række Punkter i Mindretals-erklæringen, bl. a. paa det anførte Punkt med Hensyn til Valgretten. Jeg finder ikke en Bemærkning om, at hans Navn ogsaa er udfaldet paa dette Punkt; men jeg vilde ønske, at vi atter her havde en Trykfejl, og at J. Appel stod ved Siden af H. Appel ogsaa paa dette Punkt.

Altsaa „Et Mindretal (H. Appel, Bjerre, Bredstrup, Terkelsen, Thøstesen — altsaa en Sønderjyde — og M. Sørensen) erklærer, at de ikke kan tiltræde Flertallets Forslag om Bispevalg. Der er for Mindretallet ingen Tvivl om, at i samme Grad som en Biskops Udnævnelse kommer til at fremgaa af en Valgforsamlings Indstilling, vil han ogsaa blive partivalgt og derved tillige partibundet, og han vil derfor let komme til at savne det Vidsyn og Frisind med Ævne til at tage skyldigt Hensyn til alle Sider,

som er nødvendigt for en Biskop, og uden hvilket han neppe vil kunne røgte sin Gerning til almindelig Tilfredshed. Naar en Biskop paa en eller anden Maade vælges af Præster og Menighedsraadsmedlemmer“ — de taler altsaa ikke blot om Valgforsamlinger — „vil der heller ikke let kunne tages de almenkirkelige Hensyn, som det dog findes rimeligt at tage ved Udnævnelse af en i Administrationen Regeringen saa nærstaaende Embedsmand. Mindretallet maa derfor foreslaa, at det med Hensyn til Udnævnelsen af Biskoppen forbliver ved den hidtidige Ordning, at den parlamentarisk ansvarlige Kirkeminister frit indstiller til Kongens Udnævnelse den Mand, som han finder skikket til at beklæde det ledige Embede“. Det er altsaa den Opfattelse, som her gøres gældende af et Mindretal.

I dette saakaldte Lovforslag om Valg af Biskopper staar der, at er der ikke de to Trediedeles Majoritet i Valgkorporationen, skal Ministeren høre Biskopperne. Jeg har før, da jeg omtalte Valgmenighedsloven af 1868, vist, at Biskoppernes samstemmende Mening kan betyde — fordi det har vist sig, at den vilde have betydet — en Standsning i de kirkelige Fremskridt, som alle, ogsaa alle Biskopper, i dette Øjeblik er enige om, at vi skulde have, og som det havde været en Ulykke, hvis vi ikke havde faaet. Dertil kommer, at Ministeren skal høre disse Biskoppers Erklæring, men han behøver ikke at tage Hensyn til den.

Jeg vil nu bede ærede Medlemmer tænke over, hvilken Stilling en parlamentarisk ansvarlig Kirkeminister under saadanne Omstændigheder faar. Han faar maaske en Erklæring fra 6 Biskopper om, at de ønsker at formere sig ved en Slags Knopskydning, de vil nu have den bestemte Mand til Biskop; men Ministeren synes, at han passer slet ikke, han ønsker en anden Mand, der giver visse Mindretal eller andre Retninger i Folkekirken en vis Repræsentation blandt Biskopperne. Hvordan vil Ministeren nu stille sig? Han kommer der i en dobbelt Id: paa den ene Side staar Biskopperne, og paa den anden Side Regering og Rigsdag. Det bliver en utaalelig Tilstand. Enten vil, hvis dette Kirkeforfatningskompleks gaar igennem, Kirkeministeren blive en ren Nikkedukke, en Topfigur; en Dekorationsgenstand paa Folkekirken uden virkelig Indflydelse; eller ogsaa maa han med sit parlamentariske Ansvar hævde for sig en virkelig Indflydelse. Det gaar ikke at skille disse to Ting ad, det